

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **I. L. B.**, bytom D. U. č. X., Komárno, zastúpeného advokátom JUDr. R. S. so sídlom N., X., proti žalovanej **Z. D.**, nar. X., bytom C., B., zastúpenej advokátom JUDr. B. N. so sídlom H., 974 01 Banská Bystrica, **o zaplatenie**

197 998 Sk s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 34Cb 3/02-Sn-139 zo dňa 14. februára 2005, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 34Cb 3/02-Sn-139 zo dňa 14. februára 2005 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej na účet právneho zástupcu trovy konania vo výške 32 008 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca si uplatnil právo na zaplatenie 197 998 Sk na základe Zmluvy o predaji zariadenia, ktorá bola medzi účastníkmi konania uzatvorená dňa 1. marca 1999. V zmluve sa žalobca zaviazal previesť na žalovanú vlastnícke právo k hnutelným veciam a iným majetkovým hodnotám slúžiacim na prevádzkovanie videopožičovne v B. na N., špecifikované v prílohách č. 1 a 2 k zmluve a žalovaná zaplatiť 50 000 Sk pri podpise zmluvy a mesačné splátky po 13 000 Sk podľa splátkového kalendára s tým, že predmet predaja zostáva až do zaplatenia poslednej splátky vo vlastníctve predávajúceho (žalobcu). Žalovaná pri podpise zmluvy

uhradila sumu 50 000 Sk, v marci 1999 sumu 13 000 Sk, v apríli a v máji 1999 po 7 000 Sk a od mesiaca jún 1999 vôbec neuhrádzala dohodnuté splátky. Tieto skutočnosti nie sú medzi účastníkmi konania sporné. Žalobca tvrdil, že žalovaná mu dlhuje na splátkach ku dňu 31. mája 2000 sumu 168 000 Sk. Zároveň si vyúčtoval podľa bodu III predmetnej Zmluvy za každý deň omeškania splátky pokutu vo výške 0,2%, čo ku dňu 31. mája 2000 predstavuje sumu 29 998 Sk. V priebehu konania žalovaná predložila súdu odstúpenie od zmluvy zo dňa 25. júna 1999, v ktorom poukazuje na vady na dodanom tovare, na ktoré bol povinný žalobca upozorniť žalovanú. Z čl. V Zmluvy o predaji zariadenia vyplýva, že kupujúci – žalovaná súhlasí s tým, že v prípade nesplatenia minimálne 6 splátok bude jej zariadenie odobraté bez náhrady a bez ohľadu na výšku splatenej sumy.

Z vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žalovaná riadne odstúpila od zmluvy a žalobca mal právo prevziať predané veci späť, čo neurobil. Súd mal ďalej za preukázané, že predmetné zariadenie – predmet zmluvy, nebolo spôsobilé na prevádzkovanie videopožičovne. Účastníci konania sa preto dohodli na znížení kúpnej ceny o 12 000 Sk a žalobca v súvislosti s touto dohodou vzal späť žalobu v časti 12 000 Sk. Pretože predmet zmluvy bol vadný a žalovaná riadne odstúpila od zmluvy, žalobca bol povinný po odstúpení od zmluvy prevziať zariadenie videopožičovne a nevzniklo mu právo na doplatenie kúpnej ceny.

Z uvedeného dôvodu súd žalobu v celom rozsahu zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnej žalovanej priznal ich náhradu v celkovej výške 32 008 Sk.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodu, že súd nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, v dôsledku čoho aj vo veci nesprávne rozhodol. Namieta záver súdu, že žalovaná platne odstúpila od zmluvy, a preto nebola povinná platiť ďalšie splátky. Podľa žalobcu je toto tvrdenie súdu zavádzajúce a ničím nepreukázané. Po uzavretí zmluvy žalovaná namietala, že 84 videokaziet je vadných. Túto skutočnosť zmluvné strany kúpnej zmluvy potvrdili zápisom u advokátky JUDr. Ž. a z tohto dôvodu aj bola znížená kúpna cena o 12 000 Sk, kde v tejto časti došlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby. Z tohto zistenia zároveň vyplýva, že ostatné videokazety spĺňali podmienky pre požičiavanie. Je teda absolútne nesprávny záver súdu, že kvôli týmto 84 ks vadných videokaziet videopožičovňa nemohla riadne fungovať. Naopak to preukazuje, že žalovaná vo videopožičovni mohla bez problémov požičiavať

videokazety a riadne videopožičovňu prevádzkovať. Z toho je zrejmé, že jej odstúpenie od zmluvy bolo iba účelové, aby nemusela platiť zvyšné splátky. Súd považoval odstúpenie od zmluvy za platné, hoci v tomto smere nevykonal žiadne dokazovanie a v tejto časti je jeho rozhodnutie nezrozumiteľné a nepreskúmateľné. Nesúhlasí ani so záverom súdu, že pre omeškanie žalovanej s platením šiestich splátok bol povinný videokazety vziať späť, pretože tu mal právo voľby, a keďže v čase odstúpenia od zmluvy vykonával inú podnikateľskú činnosť, nemal dôvod ani povinnosť videokazety prevziať. Navrhol preto, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Tvrdenie žalobcu, že mohla predmet zmluvy užívať a zabezpečiť riadny chod videopožičovne, považuje za nepravdivé a v konaní vyvrátené. Nemožnosť užívania priestorov videopožičovne preukazuje aj skutočnosť, že žalobca pred uzavretím kúpnej zmluvy nezaplatil za dodanú elektrickú energiu a nedoplatok vo výške 19 808 Sk mal za následok odpojenie prevádzky videopožičovne dňom 03. 06. 1999 od elektrickej energie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Ako vyplýva z obsahu spisu, predmetom konania je žalobcom uplatnené právo na doplatenie kúpnej ceny za zariadenie slúžiace na prevádzku videopožičovne, ktoré vyvodzuje zo Zmluvy o predaji zariadenia na mesačné splátky č. 01/99 zo dňa 1. marca 1999, a to vo výške 168 000 Sk a 29 998 Sk z titulu zmluvnej pokuty za omeškanie žalovanej s platením splátok ku dňu 31. 05. 1999. Medzi účastníkmi nie je sporné, že žalovaná predmetné zariadenie prevzala, a že z dohodnutej ceny 270 000 Sk zaplatila iba 77 000 Sk (50 tis. Sk pri podpise zmluvy, riadnu splátku 13 000 Sk v marci 1999 a 2 x 7 000 Sk v mesiacoch apríl a máj 1999). Žalovaná však uplatnenú pohľadávku neuznáva a bráni sa tým, že od predmetnej zmluvy platne odstúpila, čím jej záväzok na doplatenie kúpnej ceny zanikol a okrem toho tvrdí, že v súlade s čl. V zmluvy, po nesplatení šiestich splátok žalobca si mal predmetné zariadenie odobrať, keď navyše zmluva bola uzavretá s výhradou vlastníckeho práva do úplného splatenia kúpnej ceny.

V prvom rade treba uviesť, že súd prvého stupňa sa vôbec nevysporiadal s otázkou, akým právnym predpisom sa daný právny vzťah spravuje, ani o aký zmluvný typ ide, ani v tomto smere nevykonal žiadne dokazovanie. Konanie pôvodne začalo na okresnom súde, ktorý vec postúpil krajskému súdu s odôvodnením, že sa jedná o zmluvu o predaji podniku. Predmet zmluvy špecifikovaný v prílohách č. 1 a 2 k zmluve však vzhľadom na zákonnú definíciu podniku ako súboru hmotných, osobných a nehmotných zložiek podnikania, vrátane všetkých záväzkov súvisiacim s podnikom, takémuto záveru nenasvedčuje. Posúdenie tejto otázky má význam aj pre záver o tom, či zo strany žalovanej došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy, a s akými účinkami.

Účastníci uzavreli zmluvu 1. marca 1999 a žalobca ako predávajúci sa v nej zaviazal odovzdať a previesť vlastnícke právo k predmetu kúpy na žalovanú ako kupujúcu s výhradou vlastníckeho práva až do zaplatenia celej kúpnej ceny a kupujúca sa zaviazala predávajúcemu zaplatiť cenu 270 000 Sk podľa dohodnutého splátkového kalendára. Pre prípad omeškania splátky strany dohodli majetkovú sankciu, a to vo výške 0,2 % zo splátky (t. j. 26,- Sk) za každý deň omeškania so zaplatením splátky.

Z prílohy č. 1 Zmluvy vyplýva, že predmetom kúpy bolo celkom 1 290 ks videokaziet a podľa prílohy č. 2 Zmluvy, jej predmetom boli aj ďalšie predmety slúžiace pre prevádzku videopožičovne ako obaly, pulty, regále, počítač, registračná pokladňa, stolička koberec, stojany, reklamné tabule, alarm a podobne.

Vzhľadom na obranu žalovanej sa v priebehu konania ohliadkou reklamovaných videokaziet dňa 12. júna 2001 zistilo, že k 84 ks videokaziet zaniklo autorské právo ešte pred podpisom Zmluvy, takže nemohli slúžiť na požičiavanie, preto žalobca s prihliadnutím na ich hodnotu znížil kúpnu cenu o 12 000 Sk a v tejto časti vzal žalobu späť, súd o tomto čiastočnom späťvzati žaloby však vôbec nerozhodol.

Podľa obsahu spisu, žalovaná od Zmluvy odstúpila listom zo dňa 25. júna 1999. Súd dospel k záveru, že odstúpenie bolo platné, a to bez toho, aby túto skutočnosť skúmal z hľadiska príslušných zákonných ustanovení, teda, či bola porušená zmluva, akým spôsobom, a či teda boli splnené zákonné podmienky na takýto právny úkon, a napokon, aj aké dôsledky z neho pre oboch účastníkov vyplývajú. Žalovaná ako dôvod odstúpenia uviedla skutočnosť, že až 70 % kaziet je neupotrebitelných vzhľadom na ich znehodnotenie –

sú pokrčené a nejde na nich obraz, a ani zvuk. Na preukázanie tohto dôvodu však v konaní nebolo vykonané žiadne dokazovanie, hoci dôvod odstúpenia nie je možné dodatočne meniť (k odstúpeniu z iného dôvodu nedošlo), preto z hľadiska platnosti tohto právneho úkonu žiaden iný dôvod nie je právne relevantný. Prvostupňový súd sa nevysporiadal ani so skutočnosťou, že žalovaná i po tomto úkone rokovala so žalobcom o poškodených videokazetách, resp. 12 júna, t. j. takmer po dvoch rokoch, spolu spísali reklamáciu. Okrem toho, zo spisu vyplýva, že žalovaná bola pred uzavretím zmluvy zamestnankyňou žalobcu v tejto videopožičovni, čiže možno dôvodne predpokladať, že poznala stav požičiavaných videokaziet, ako i zariadení, a tiež korešpondenciu týkajúcu sa autorských práv.

Odvolací súd nepovažuje za správny ani záver súdu prvého stupňa, že žalobca bol v zmysle zmluvy povinný po nezaplatení šiestich splátok žalovanou predmet zmluvy odobrať bez náhrady a bez ohľadu na výšku zaplatenej sumy. Táto v zmluve dohodnutá možnosť zakladala jeho právo takto postupovať, ale nie povinnosť ako alternatívu k povinnosti žalovanej splniť svoj záväzok zaplatiť kúpnu cenu.

Vzhľadom na uvedené, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, resp. vôbec neposúdil a v dôsledku toho nedostatočne zistil skutkový stav, preto jeho odvolaním napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 19. decembra 2008

**JUDr. Zuzana Ď u r i š o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.